בסוד שיח

מאת שאול שיך

רבין מפלג בין דתי העבודה

ב־18 לאוקטובר 1994 התכנסו פעילי המגזר הדתי במפלגת העבודה. השמות המוכרים ביניהם: הח"כ לשעבר, הרב מנחם הכהן ומנכ"ל משרד הדתות לשעבר, ישראל ליפל, היום יועץ מיוחד לשר הדתות שהוא לא אחר מאשר ראש הממשלה, יצחק רבין.

בישיבת הפעילים מסר ליפל דיווח, בין היתר, על סיכויה של מפלגת העבודה לזכות בנתחים במועצות הדתיות. ליפל העריך, כי "עד עשרה יו"ר של מועצות דתיות" יהיו מנציגי מפלגת העבודה, וייתכרו מטעמה ממלא־מקום יו"ר וסגנים במספר שלא ניתן להעריכו כרגע". ליפל הבטיח, כי "עושים מאמץ לשלב את חברנו, בתקווה שגניגע להיפגש שלא היו לנו בעבר".

הרב מנחם הכהן היה פתוח אופטימי מליפל והוא ניכא בישיבת פעילי המיגזר הדתי, על נתק שיחול בין הציבור הדתי במדינה לבין מפלגת העבודה. אמר הרב הכהן: "העבודה נזקקת לש"ס וש"ס מנצלת זאת באופן כולם. אולם, גם המפד"ל קוטפת פירות וזאת ללא כוח פוליטי כקואליציה. ההרגשה היא כאילו למפלגה אין צורך ועניין בציבור הדתי, והתוצאות למפלגת העבודה תהיינה בהתאם".

הרב הכהן סבור כי "קיים קרע בין כלל הציבור הדתי לבין מפלגת העבודה ואם המפלגה לא תקרב את הציבור הדתי אני צופה שחורות".

אלא שמעיון בפרוטוקול הישיבה עולה, כי אין לחוג העסקנים הדתיים במפלגת העבודה. עניין בהתקרבותם של ציבורים דתיים אחרים למפלגת העבודה, במיוחד אם יש להם נגישות לראש הממשלה. והנה הדברים מדברים בעד עצמם.

קובל ישראל ליפל במהלך הישיבה הזאת: "חוגים שונים תופסים לנו את הבמה ועלינו להיות הדוברים של עצמנו ושל המפלגה. לא יכול להיות שחוג "מימד" (בראשות הרב יהודה עמיטל ש.ג.) וחוג חר"ש (בראשו עומד הרב אפרים ולמנוביץ, רבה של מזכרת בתיה, שהקים חוג רבנים התומכים במהלכי השלום של הממשלה) ייצרו קשר ישיר עם יו"ר המפלגה וראש הממשלה וישראירו אותנו בצד. ראוי מנת שיירעו שאנו פועלים למען המפלגה".

בתום הישיבה הזאת, שרק חלק מתוכנה הובא כאן, נברחה מזכירות מצומצמת שאין בה שום רב, למרות שארבעה רבנים נכחו באותו דיון.

אגב, הגרעין הקשה של חוג חר"ש שרבניו תומכים בתהליך השלום, אינו מלקק דבש מידי ראשי מפלגת העבודה והניסיון שלהם לשפר את שכרם של הרבנים האזוריים ורבני המושבים לא עלה יפה. זאת, למרות שראש הממשלה, יצחק רבין, שלח מסרים בישיבת לשכת מפלגת העבודה, כי יש לו עניין בקירובם של הרבנים הללו.

אברהם ליפשיץ מתלבט ונוטה להשיב בחיוב

כאשר מדברים על מועמדים לכנסת, עולה, באופן טבעי, שמם של מזכ"לי בנ"ע, משום היכולת שגילו בהפעלת מערכות גדולות וגם בשל היות "בני עקיבא" כשר מבשרה של הצמיחה הדתית. וכך כאשר החלו מדברים על האפשרות ששיטת "הפריימריס" תרוקע גם למפד"ל, באו הפניות אל אברהם ליפשיץ שיציג את מועמדותו לכנסת. אברהם ליפשיץ (תיספין שברמת הגולן) כיהן כראש־ישיבה הקודמת כמזכ"ל "בני עקיבא" והטביע את חותמו עליה, בכך שהעמיק את מעורבותם של תלמידי ובוגרי "ישיבות ההסדר" בעבודה השוטפת של "בני־עקיבא". ליפשיץ שקוע רובו ככולו בעבודה חינוכית (מנהל הישיבה התיכונית־עירונית בטבריה והאולפנה לבנות בעיר זו, כשש מאות תלמידים) ומתלבט מאד האם כדאי לעשות פסק־זמן בעבודה החינוכית ולקפוץ למירוץ הקרים של הפוליטיקה. הדוחס מהשיחה עמו הוא שבלחץ של נוסף הוא ישיב בחיוב, ולמעשה, כנראה גמלה בלבו ההחלטה לעבור מהצפון לירושלים (אם "יבחר) ולתרום לעשייה החינוכית בתוך מוקדי הכח. השבוע עלו שכות נוספים של מועמדים, חלקם עדיין בשורות הציבורי הרבני ועל כן נימנע מהזכרת שמם.

כנס ה"משיחיסטים"

ביום שלישי השבוע התכנסו בבית יוצאי סטרביה שבתל־אביב כ־200 שליחים ופעילים של חב"ד ברחבי ישראל ודנו בסוגיית משיח על כל היבטיו, ועל הדרכים להחיש את המסרים של משיח בקרב רעת הקהל בישראל.

הכנס היה יוזמה עצמאית של ה"משיחיסטים" בחב"ד במנותק מ"מרכז צעירי חב"ד" ולמרות רוחם. בכנס השתתפו זקן רבני חב"ד, הרב דוד חנניו שליט"א והרב מנדל וועכטר, ראש כולל אברכיב בנחלת הר־חב"ד בקריית מלאכי. הפתיע בנוכחותו בכנס המרעו, פרופ' ירמיהו ברנובר.

ה"משיחיסטים" קובלים על מדיניות הצנזורה של הממסד הרשמי בחב"ד בכל מה שקשור למשיח והחליטו לעשות שבת לעצמם. המעניין הוא, שבכנס השליחים העולמי שנערך ב־"770" לפני כשבועיים, נשמר שלום הבית בין שני המחנות האידיאולוגיים, למרות המתח הרב הקיים ביניהם מתחת לפני השטח, ולא רק מתחתיו...

הרבי מלובביץ זצ"ל

הצפייה להתגלותו של הרבי מלובביץ' בקרב ה"משיחיסטים" היא כה חזקה עד שדימיונות־שווא של כל מיני "ממציאים" נופלות על אוזניים קשובות, אך מה אפשר לעשות והדברים הם פשוט חסרי־שחר.

השבוע סיפרו מקורות "מהימנים ביותר" על חלום שכביכול חלם בנו של האדמו"ר מקלויזנבורג זצוק"ל – האדמו"ר הנוכחי, שהוכתר מיד לאחר פטירת אביו. על פי החלום, הרבי זצ"ל קבל באחוי בנו, כי האדמו"ר מלובב"ץ עומד בפתח גן־עדן ואינו מניח לשום צדיק להיכנס פנימה ותובע את בוא הגאולה. שאלתי את האדמו"ר שליט"א מקלויזנבורג והוא הכחיש את הסיפור מכל וכל. הסיפור נראה בלתי מעודכן משום הדמויות שכיכבו בו. נאמר, כי הרבי מקלויזנבורג שליט"א נועץ בעניין זה עם הגר"מ אליהו שליט"א, שאלתי גם את הגר"מ אליהו והלה הפטיר: "מצוץ מן האצבע". וכבל זאת מה הם היסודות עליהם בנה ה"ממציא" את הסיפור? בשיחה של הרבי מלובב"ץ בשנת תשמ"ם הוא אמר, כי היו צדיקים שלפני המהלומה הבטיחו שלא יכנסו לגן עדן עד שיפעלו שהמשיח יבוא, "ולבסוף הערימו עליהם ושיחררו אותם". "העצה לזה היא" – אמר הרבי מלובב"ץ – "לעשות נדר על דעת רבים, אשר אז הרי הדין הוא ש"אין לו תורה בלא דעתם"..."

סיפור יפה, חבל שהוכחש.

אהבת ישראל של האדמו"ר מסטרופקוב

בימים אלה הסתלק לבית עולמו האדמו"ר מסטרופקוב זצ"ל, רבי יחזקאל שרגא ליפשיץ הלברשטאם, קרוב עליון, שאפשר למלא כרך עב כרס בסיפורים על מידת אהבת ישראל שהיתה בו. כולם אמנם מטיפים לאהבת ישראל, אך הוא זה שעסק ביישומה ברמה שרק מעטים ממש מסוגלים להמריא אליה.

הנה סיפורון קטן, שיש בו כדי להמחיש למה כוונתי.

לעתים קרובות היה האדמו ר זצ"ל, בעוד היה כותו במותניו, מקריש שעות רבות לביקור חולים. למסעות הללו היה נלווה אליו לא אחת בנו יחידו, האדמו"ר הנוכחי, שזה עתה הוכתר כיורש, רבי אברהם שלום יעכר דוב שליט"א. באחת מהפעמים הללו נכנסו לבקר את הרב שמעון אברשטוק, רב בית־כנסת סדיגורא בירושלים שנפל למשכב. בעודו משוחח עם החולה הבחין האדמו"ר זצ"ל, כי עבר זמן רב מאז קיבץ הרב את צעירי רגליו. שכן, בהיותו בגיל מבוגר, כבן 87, התקשה הרב הזקן להתכופף ולעשות מלאכה זו. האדמו"ר זצ"ל לא היסס לשנייה, פנה אל הרב החולה ואמר לו, כי יש לו במקרה מספריים בכיס וביקש את רשותו לשרתו ולגזור את ציפורניו, ובעודו מדבר החל לפעול. הרב הזקן סירב בתוקף שכך ישרת אותו האדמו"ר, אך נאות, בסופו של דבר, שבנו שניילווה אליו יעשה זאת. וכך למד הרב הזקן, כי בבעייה שהציקה לו בגעל לא היתה קשורה לגודלה...

כאדמו"ר עכד ליד רוכזי "פלאפל" וביקש לקנות "מנה". אלה שצפו במחזה הופתעו לשמוע שהאדמו"ר הוא תאב אכילה. הוא ביקש שיתנו לו מכל הסלטים ומכל הרסבים ולא ידענו על שום פרוס. כאשר עקבו אחריו לראות מה הוא עושה עם "המנה", מצאוהו עומד על המדרגות הציבוריות ב"מאה שערים" כשהוא מפריש תרומות ומעשרות וכך מבקש למנוע מאוכלי "הפלאפל" שלא יכשלו ח"ו במזון שלא עשרוהו כראוי. כאשר כיתן כרב ברבנות רמלה, בשנים הראשונות לשהותו בישראל, היה נוסע לקיבוצים ומושבים חילוניים ומעודר אותם לתשובה והם, כך מסתבר, אהבו את היהדי התמים הזה, שדיבר אליהם באהבה רבה.

במשך שנים רבות, בכל לילה לאחר סמיים את אמירת "תיקון חצות", למד חברותא עם המקובל רבי אהרון סלאסקי זצ"ל את תורת הנסתר עד עלות השחר. רבות מתורותיו ביסס על יסודות תורת הנסתר.

עשרים ושש מדרגות הוליכו מהכניסה לבית שבו התגורר ברח' אברמסקי עד לדירתו. בכל פעם שיצא מביתו או שחזר הביתה עלה את המדרגות מתוך יחוד שם הוויה (שהוא כידוע עולה בגימטריה 26) וגם כאשר נזקק לכסא־גלגלים היה העלוהו לביתו על כסא גלגלים, היה דבוק במחשבתו למספר 26 ומקיים את "שיוויתי ה'" וכו'.

עוד ענק שהסתלק באחרונה לבית עולמו.

נגאלו 23 ספרי תורה מקלף צבי

עמותת "מנורה" בראשותו של משה ("מושקו") מושקוביץ, העלתה בימים אלה 23 ספרי תורה מאותם מגלויות ערב. רוב ספרי התורה במצב תקין. הם כתובים על קלף מעור צבי וכתכב ארם צובא. מקורם של הספרים בסוריה, אולם משם הוגלו לאחת המדינות במזרח התיכון. במבצע סיוע רבות הרב הראשי לישראל, "הראשון לציון" הגר"א בקשר־דורון שליט"א. הספרים הוצאו בדרך לא דרך לאירופה ומשם הגיעו לישראל.

"מושקו" מושקוביץ, מבוני ארץ־ישראל, נאל באחרונה ספרי קודש רבים מאותם ממדינות מזרח אירופה, אלא שכל עוד המבצע בעיצומו, אין הוא "משחרר" אינפורמציה על טיב הספרים הללו.

בין מבצע למבצע עסוק "מושקו" באיכלוס פרוייקט הבנייה במרכז שפירא שהוא היה מיסדו ובהכנת הבנייה לישוב קהילתי־דתי בכפר הנוער ניצנים.

האדמו"ר מסטרופקוב זצ"ל

"מושקו" שהיה מפעיליה המרכזיים של "מימד" כאשר "רצה" לכנסת, חזר לשורות המפד"ל, והוא ציר בוועידתה המתכנסת בסוף חודש זה.

התקשורת עויינת, החילונים דווקא לא

ראש עיריית ירושלים, ח"כ אהוד אולמרט, הקים לפני מספר חודשים "ועדה להסדרי תנועה בירושלים", שתפקידה להמליץ על פתרונות לבעיית התחבורה בשבת בבירה. בוועדה חברים בין היתר פרופ' שלום רוזנברג (דתי), עו"ד יעקב רובין, הוב חיים יצחק כהן (חרדי), מנכ"ל העירייה, אילן כהן וישראל כהן, לשעבר דובר משרד החינוך והתרבות. הוועדה פירסמה מדעות בעיתונות ובהן פנתה לציבור שיעלה הצעות בנושא הנ"ל.

אומר הרב כהן: "בעוד מהתקשורת ניתן להסיק, כי הציבור שאינו שומר מצוות מעניין בתחבורה ציבורית בשבת בכל הצירים ובכל העורקים ורואה בסגירת רחוב כר־אילן בשבת וחג משום כפייה דתית – הנה מתברר שהתמונה שונה לחלוטין. שום יהודי חילוני לא כתב או פנה לוועדה בעל־פה לחסום כבישים או לפתוח אותם בשבת, בעוד מהציבור הדתי היתה היענות עזה בכתב ובעל־פה".

בשפם של הרבנים הגאונים הפוסקים יוסף שלום אלישיב שליט"א ושלמה זלמן אוירבך פורסם, כאילו אין הם שוללים את סגירת בציב "בר־אילן" בשבתות למספר שעות בלבד (בזמן התפילה). לאמור, במשתמע, כי מבחינתם, באין ברירה, הוא יכול להיות פתוח לאחר שעת התפילה. עסקני השבת ברחוב "בר אילן" התקשו להאמין כי כך פסקו הרבנים והם עלו לביתם לשמוע מפיהם, האומנם כן?

הגר"ש אלישיב וכמותו הגרש"ז אוירבך הבהירו, כי מעולם לא מחלו על כבוד השבת וקדושתה וכי לא התירו לפתוח את הכבישי לאחר סגירתו בשעת תפילת השבת. הנציגות הדתית בוועדה הבהירה השבוע, כי "התירו לי להצניע בעד סגירת רחוב בר־אילן לסידוגין, כדי לדרווש את שמירת השבת עד כמה שהדבר יתאפשר".

הפרשה הזאת סרם נסתיימה ובוודאי נקרא בעתונות התנצלויות והבהרות בעיקר בסוגיית רחוב "בר־אילן".

האדמו"ר אישר את רשימת ועדת המיפקד

ב"אגודת ישראל" מתכוננים ברציונות למיפקד החברים וב"סיעת גור" (הסיעה הפרבנית) פועלת ועדה מיוחדת, ששמות חבריה אושרו על־ידי האדמו"ר שליט"א, ואשר מתפקידה להפעיל את העסקנים בתקופת המיפקד, שיקבע את יחסי הכוחות בתוך "אגודת ישראל" וברשימת "יהדות התורה". ראש הוועדה הוא הח"כ לשעבר, הרב משה זאב פלדמן וחבריה הם: יוסף רייכברד (תעשיין), הרב חיים משה קנוף ("המודיע"), הרב משה שיינפלד, אברהם גולדברג (אשדוד) והרב בנימין שצ'רנסקי (איש חינוך ועסקן ציבור מהיעילים ביותר במגזר החרדי).

הוועדה אמנם נבחרה, אלא שהמיפקד עצמו יידחה עד סטיעת "דגל התורה" תבחיר, כי היא בשלה לנשת למיפקד. בשל מצבו הבריאותי של הגר"מ שך שליט"א מתקשים באגו"י לתאם עמדות עם "דגל התורה" ונראה כי התרחי הבא עלינו לטובה לא יביא עמו את בשורת המיפקד.

האדמו"ר מגור שליט"א